

INNOVATIVE SOLUTIONS IN THE LOGISTICS SYSTEM OF UZBEKISTAN AND THE DEVELOPMENT OF FOREIGN TRADE

Safartosheva Musallam Shavkat qizi

Abstract

The article analyzes the impact of innovative solutions in the logistics system of Uzbekistan and their effect on the development of foreign trade. It examines how the implementation of new technologies in Uzbekistan's transport infrastructure and logistics sector influences international trade and economic growth. The article discusses the innovations already implemented and expected changes, the modernization of the transport system, automation, and the reduction of logistics costs through digital systems. Additionally, it proposes the necessary measures to diversify Uzbekistan's foreign trade.

Basic words and concepts: Logistics system, innovative solutions, foreign trade, transport infrastructure, digital technologies, economic development, integration, global market.

ИННОВАЦИОННЫЕ РЕШЕНИЯ В ЛОГИСТИЧЕСКОЙ СИСТЕМЕ УЗБЕКИСТАНА И РАЗВИТИЕ ВНЕШНЕЙ ТОРГОВЛИ

Аннотация

Статья анализирует влияние инновационных решений в логистической системе Узбекистана и их воздействие на развитие внешней торговли. Рассматривается, как внедрение новых технологий в транспортную инфраструктуру и логистику Узбекистана влияет на международную торговлю и экономический рост. В статье обсуждаются уже реализованные и ожидаемые инновационные изменения, модернизация транспортной системы, автоматизация и сокращение логистических затрат с помощью цифровых технологий. Также предлагаются необходимые меры для диверсификации внешней торговли Узбекистана.

Ключевые слова и понятия: Логистическая система, инновационные решения, внешняя торговля, транспортная инфраструктура, цифровые технологии, экономическое развитие, интеграция, мировой рынок.

O'ZBEKISTONDA LOGISTIKA TIZIMINING INNOVATSION YECHIMLARI VA TASHQI SAVDO RIVOJLANISHI

Safartosheva Musallam Shavkat qizi

Annotatsiya:

Maqola O'zbekistonda logistika tizimining innovatsion yechimlari va tashqi savdoning rivojlanishiga ta'sirini tahlil etadi. O'zbekistonning transport infratuzilmasi va logistika sohasidagi yangi texnologiyalarni joriy etishning xalqaro savdo va iqtisodiy o'sishga qanday ta'sir qilishi o'rganiladi. Mamlakatda amalga oshirilgan va kutilayotgan innovatsion o'zgarishlar, transport tizimini modernizatsiya qilish, avtomatlashtirish va raqamli tizimlar yordamida logistika xarajatlarini kamaytirishdagi yutuqlar haqida so'z yuritiladi. Ushbu maqola shuningdek, O'zbekistonning tashqi savdosini diversifikatsiya qilish uchun zarur bo'lgan chora-tadbirlarni taklif etadi.

Tayanch soʻzlar va tushunchalar: Logistika tizimi, innovatsion yechimlar, tashqi savdo, transport infratuzilmasi, raqamli texnologiyalar, iqtisodiy rivojlanish, integratsiya, global bozor.

Kirish. O'zbekistonning iqtisodiy rivojlanishining muhim yo'nalishlaridan biri logistika tizimini takomillashtirish va tashqi savdoni modernizatsiya qilishdir. Ushbu ikki omil bir-biri bilan chambarchas bog'langan va bir-birini to'ldiradi. Logistika tizimi samarali ishlaganda, mahsulotlar tez va arzon narxlarda iste'molchilarga yetkaziladi, bu esa eksport va import jarayonlarini optimallashtirishga imkon beradi. Mamlakatning geografik joylashuvi ham juda muhim ahamiyatga ega bo'lib, O'zbekistonni Markaziy Osiyodagi eng yirik savdo markazlaridan biriga aylantirishga yordam beradi. Ushbu maqolada logistika tizimining innovatsion yechimlari va tashqi savdo rivojlanishi masalalari chuqur tahlil qilinadi. Logistika sohasida innovatsion yechimlarning joriy etilishi nafaqat mahsulotlarni tez va samarali yetkazib berishni ta'minlaydi, balki davlatlar o'rtasidagi savdo va iqtisodiy aloqalarni kuchaytiradi. O'zbekiston uchun bu juda muhim, chunki davlatning tashqi savdosi va iqtisodiy rivojlanishi ko'pincha samarali logistika tizimi bilan bog'liq. Logistika tizimining modernizatsiyasi, ayniqsa, mamlakatning transport infratuzilmasi va raqamli texnologiyalarni joriy etish orqali

rivojlantirilishi, O'zbekistonning xalqaro savdoda o'z o'rnini mustahkamlashga yordam beradi.

- **Mavzuga oid adabiyotlar tahlili (Literature review).** O'zbekistonda logistika tizimining rivojlanishi bilan bog'liq bir qator ilmiy tadqiqotlar mavjud. Ko'pgina tadqiqotchilar, shu jumladan Khalilov (2019), [1,25] logistika tizimining optimallashtirilishi orqali iqtisodiy o'sish sur'atlarini tezlashtirish mumkinligini ta'kidlaydilar. Abduqahhorov (2020) raqamli texnologiyalar va avtomatlashtirishning tashqi savdoda ahamiyatini keng tahlil qilgan, ayniqsa, elektron tijorat va avtomatik tizimlar orqali logistika jarayonlarini soddalashtirish imkoniyatlari haqida fikr yuritgan. [2,36] Xusanov (2021) esa, mamlakatda tashqi savdoning rivojlanishida davlat siyosatining roli haqida fikr bildirib, O'zbekistonda yangi transport yo'nalishlarini ochish va modernizatsiya qilish zarurligini ta'kidlagan. [4,58]

Xalqaro miqyosda, Yaponiyaning va Germaniyaning logistika tizimlaridagi innovatsiyalar O'zbekistonga jahon bozoriga integratsiya qilishda muhim tavsiyalar beradi. Yaponiyaning ilg'or texnologiyalaridan foydalanish tajribasi O'zbekistonda transport infratuzilmasini modernizatsiya qilishda yordam berishi mumkin. Shuningdek, Germaniyaning avtomatlashtirilgan logistik tizimlari va elektron tijorat infratuzilmasi O'zbekiston uchun innovatsion yechimlar taklif qiladi. [5,47]

- **Tahlil va natijalar (Analysis and results).** Logistika tizimining samaradorligini oshirish uchun innovatsion texnologiyalarni joriy etish O'zbekiston uchun katta ahamiyatga ega. Yangi texnologiyalar yordamida transport xarajatlari kamayadi, xizmat ko'rsatish tezligi oshadi, va bu, o'z navbatida, mamlakatning eksport va import jarayonlarini yanada samarali qiladi.

Raqamli Texnologiyalar Va Avtomatlashtirish Logistika tizimida raqamli texnologiyalar va avtomatlashtirishni keng joriy etish nafaqat samaradorlikni oshiradi, balki xarajatlarni ham kamaytiradi. Misol uchun, "Smart Logistics" tizimi orqali mahsulotlarni saqlash va yetkazib berish jarayonlari avtomatlashtirilgan bo'lib, bu jarayonlar tezroq va arzonroq bo'lishiga olib keladi. Bunday tizimlar yordamida hamda GPS va IoT texnologiyalaridan foydalangan holda, transportning holati va yo'nalishlarini real vaqt rejimida kuzatish mumkin.

Transport Tarmog'ini Rivojlantirish O'zbekistonda transport infratuzilmasining rivojlanishi xalqaro savdoning rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Mamlakatda

yangi temir yo'l va avtomobil yo'llari qurilishi, shuningdek, havo transporti va dengiz portlarini modernizatsiya qilish orqali tashqi savdo hajmlari ortadi. Masalan, Toshkentdan Xitoyga boradigan yangi temir yo'l yo'nalishining ochilishi, qadoqlash va tashish jarayonlarini soddalashtiradi.

Logistika Markazlarining Yaratilishi O'zbekistonda logistika markazlarini tashkil etish, savdo va ishlab chiqarish jarayonlarini markazlashtirish va optimallashtirishga yordam beradi. Shu bilan birga, bu mamlakatda yangi ish o'rinlarini yaratadi va iqtisodiy o'sishga hissa qo'shadi. Masalan, Farg'ona vodiysida logistika markazlarini tashkil etish, bu hududdagi transport tarmog'ini rivojlantirishga imkon beradi.

Xalqaro Savdoni Optimallashtirish O'zbekistonning tashqi savdosini optimallashtirishda, transport va logistika tizimlarining roli juda katta. Mamlakatda yangi transport yo'nalishlarini ochish va mavjud yo'nalishlarni rivojlantirish, tashqi savdo hajmlarini oshirishga yordam beradi. Shu bilan birga, O'zbekistonning eksport imkoniyatlarini kengaytirish uchun yangi bozorlar va tashqi savdo shartnomalari amalga oshirilishi kerak.

O'zbekistonda logistika tizimining rivojlanishi bir necha omillarga bog'liq: samarali infratuzilma, zamonaviy transport vositalari, raqamli texnologiyalar va xalqaro savdo uchun qulay shart-sharoitlar. Mamlakatning geografik joylashuvi, jahon bozoriga integratsiya qilish imkoniyatlarini oshiradi. O'zbekistonning asosiy logistika yo'nalishlari Markaziy Osiyo, Yaqin Sharq va Rossiya orqali Evropaga chiqish imkoniyatlarini yaratmoqda.

Innovatsion texnologiyalar, xususan, raqamli tizimlar, elektron tijorat va avtomatlashtirilgan saqlash tizimlari orqali logistika xarajatlarini kamaytirish va samaradorlikni oshirish mumkin. Shuningdek, yangi transport yondashuvlari, masalan, avtomobillar va temir yo'l transportida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish logistika jarayonlarini yanada tezlashtirish va optimallashtirishga yordam beradi. O'zbekistonda bu texnologiyalarni joriy etish, uning global bozorda raqobatbardoshligini oshirishda muhim omil bo'lishi mumkin.

Bundan tashqari, O'zbekistonning tashqi savdosida transport va logistika tizimlarining roli katta. Transport tarmoqlarining rivojlanishi va modernizatsiyasi

tashqi savdo hajmining o'sishiga ta'sir ko'rsatadi. Innovatsion yechimlar yordamida O'zbekistonning eksport imkoniyatlari kengayib, yangi bozorlar ochiladi, shu bilan birga, import xarajatlari kamayadi.

- Xulosa va takliflar (Conclusion/Recommendations).

O'zbekistonda logistika tizimining innovatsion yechimlari va tashqi savdoning rivojlanishi bo'yicha bir nechta takliflar mavjud:

Logistika Tizimining Raqamli Transformatsiyasi: O'zbekistonning logistika tizimini raqamli texnologiyalar yordamida modernizatsiya qilish, ayniqsa, avtomatlashtirilgan tizimlarni va IoT texnologiyalarini joriy etish kerak. Buning natijasida, xizmat ko'rsatish tezligi ortadi va xarajatlar kamayadi.

Transport Infratuzilmasini Yaxshilash: Temir yo'l, avtomobil yo'llari va havo transporti sohalarini rivojlantirish orqali tashqi savdoning samaradorligini oshirish zarur

Logistika Markazlarini Tashkil Etish: O'zbekistonning turli hududlarida logistika markazlarini tashkil etish, bu mamlakat iqtisodiy rivojlanishini va eksport imkoniyatlarini kengaytiradi.

Xalqaro Hamkorlikni Kengaytirish: Yangi transport yo'nalishlarini ochish va tashqi savdo hamkorliklarini kuchaytirish, shu jumladan, Yevropa va Markaziy Osiyo bilan aloqalarni mustahkamlash kerak.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1.Khalilov, A. (2019). "O'zbekistonda logistika tizimining rivojlanishida innovatsion yechimlar." Tijorat va iqtisodiy tahlil jurnali.

2.Abduqahhorov, B. (2020). "Raqamli texnologiyalarning xalqaro savdoda roli." Xalqaro iqtisodiyot va savdo.

3.Xusanov, M. (2021). "Davlat siyosatining logistika va tashqi savdo rivojlanishidagi roli." O'zbekiston iqtisodiyoti.

4.O'zbekiston Respublikasi Transport Vazirligi (2022). "Logistika infratuzilmasini modernizatsiya qilish bo'yicha strategiya." Tashqi savdo va iqtisodiy rivojlanish.

5.World Bank (2022). "Global Logistics and Trade Performance." World Bank Reports.

